

Reģ.Nr. 40008004744
A/S „Swedbank”, konts: LV29HABA00140J056533
Ķīpsalas iela 6B-105, Rīga, LV-1048
Tāl. 27859181, lmb@lmb.lv

Reģ.Nr. 40008038810
A/S „Swedbank”, konts: LV78HABA0551031721687
Bruņinieku iela 73A-19, Rīga, LV-1009
Tāl. 28659881, lkga@lkga.lv

Valsts kancelejai
vk@mk.gov.lv

Tieslietu ministram
Dzintaram Rasnačam
Dzintars.Rasnacs@tm.gov.lv

Tieslietu ministrija
tm.kanceleja@tm.gov.lv

no
Latvijas Mērnīku biedrības
lmb@lmb.lv
Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācijas
lkga@lkga.lv

Rīgā, 2016. gada 4.augustā
Nr.16/2016

Par 2010. gada 10. augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 764 grozījumu projektu (VSS-703)

Mērnīcības un ģeodēzijas jomas sabiedriskās organizācijas Latvijas Mērnīku biedrība (LMB) un Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācija (LKGA) ir iepazinušās ar Tieslietu ministrijas sagatavoto grozījumu projektu par 2010. gada 10. augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 764 “*Noteikumi par sertificēšanas institūcijām, kuras izsniedz sertifikātu zemes kadastrālajam uzņēmējam un zemes ierīcības darbu veicējam*”, VSS-703 (turpmāk – Projekts) un kategoriski iebilst pret šo projektu, kā arī izsaka kopīgu viedokli un iebildumus.

Mērnīcības nozares sabiedriskās organizācijas norāda, ka spēkā esošais Ministru kabineta 2010. gada 10. augusta noteikumu Nr. 764 deleģējums ir formāls un nav efektīvs. Valsts nodod valstisku funkciju veikšanu bez deleģējuma līguma, kurā ir jānosaka noteikti mērķi, uzdevumi un kontroles kritēriji. LMB ir vērsies pie Valsts zemes dienesta (VZD) un Tieslietu ministrijas (skat. uzskaitītās vēstules tālāk), kas tā arī nespēj uzsākt un sakārtot sertifikācijas sistēmas pilnveidošanu valstī. Tādejādi ir izveidota situācija, ka tikai Ministru kabinets var ietekmēt sertifikācijas institūcijas ar savu deleģējumu atcelšanu vai sistēmas maiņu (piemēram, pārejot uz deleģējuma līgumiem). Pašreizējais pārraudzības modelis ir pārlietu sarežģīts, politisks un nav efektīvi pārvaldāms. Esošā sistēmā mērnīcības un ģeodēzijas nozares nevalstiskām organizācijām nav ietekmes uz komerciālo sertifikācijas institūciju darbību – tām nav ietekmes instrumentu (nav iesaistītas komercstruktūru sertifikācijas sistēmā, nav balsstiesību), lai aizstāvētu savus biedrus un rūpētos par pakalpojuma kvalitāti nozarē.

Maldīgs ir priekšstats par izmaksām, kas neskars valsts budžetu. Palielinoties sertifikācijas institūciju skaitam, visām iesaistītām pusēm (esošām sertifikācijas institūcijām,

VZD, pašvaldībām, privātpersonām) jāseko līdzī triīs sertifikācijas institūcijām, jāiesaistās informēšanā, problēmu risinājumos vai konsultēšanā, tādejādi palielinot administratīvo slogu.

Gan ģeodēzijas un mērniecības jomas sabiedriskās organizācijas, gan VZD organizētā darba grupa, kurā piedalījās nozares visas iesaistītās puses, 2015. gadā strādāja pie sakārtotas sertifikācijas sistēmas izveides, kurā darbotos viena centralizēta sertifikācijas institūcija, un ar kuru valstiski tiek slēgts deleģējuma līgums. Izmaiņas saistītos tiesību aktos ir uzskaitītas darba grupas 2015. gada 7. decembra gala ziņojumā „*Priekšlikumi tiesiskā regulējuma pilnveidošanai personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtībā ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā*”. Saskaņā nepieciešamību pilnveidot ar sertifikāciju saistītus vēl citus tiesību aktus.

Mērniecības nozares sabiedriskās organizācijas LMB un LKĢA sniedz savus iebildumus par Projektu:

1. Mērniecības nozares sabiedriskās organizācijas kategoriski iebilst pret Projekta tālāku virzību. Kamēr valstiski nav izlemts sertifikācijas sistēmas pārvaldības modelis ar deleģējuma līguma slēgšanu no valsts puses, nedrīkst paplašināt sertifikācijas institūciju loku. Aicinām neizsniegt deleģējumu komercstruktūrai – sertifikācijas institūcijai, bet virzīties uz sertifikācijas institūciju, ar ko ir noslēgts deleģējuma līgums par valstisku funkciju realizāciju (līdzīgi kā būvniecības nozarē).

Saskaņā ar Ministru kabineta kārtības rulli, aicinām Ministru kabinetam dot uzdevumu atbildīgajām ministrijām un, paredzot tos protokollēmumā:

- 1) Sagatavot mērniecības nozares sertifikācijas sistēmas sakārtošanas modeli un ieviešanas plānu.
- 2) Sertifikācijas modeli paredzēt kā mērniecības sabiedriskās organizācijas var līdzdarboties sertifikācijas institūcijas pārraudzībā.
- 3) Noteikt atbildīgo ministriju, kas pārraudzīs setrtifikācijas institūciju un slēgs deleģēšanas līgumu.
- 4) Ietvert visas mērniecības reglementātās profesijas (arī ģeodēzisko darbu veicējus) vienotā sertifikācijas sistēmā.

2. Saistībā ar sertifikācijas sistēmas pilnveidi, nevalstiskās organizācijas saskaras ar dažādas formas valsts pārvaldes sistēmu. Labā valsts pārvaldībā ietilpts līdztiesība, atbildība likumam, orientēšanās uz vienprātību, efektivitāte, taisnīgums, atbildība, atsauce un caurskatāmība (atbilstoši Valsts kontroles 2015. gada 29. aprīļa ziņojumam).

Aicinām valstiski pieņemt lēmumu kā organizēt mērniecības sertifikācijas sistēmas pārraudzību:

- 1) lai novērstu sertifikācijas duālās vērtēšanas problēmas,
- 2) lai tā būtu efektīvāka par esošo,
- 3) lai valsts var sekot vai tiek īstenota valstiskā politika mērniecībā.

To ietvert un izvērst Projekta anotācijas 1. daļā.

Pamatojums: Tādejādi tiktu risināti tādi valsts labas pārvaldības principi, kā:

Līdzdalība – caur nevalstiskām organizācijām iesaistīto loks ir plašāks kā vairākās komercsabiedrībās. Tiek uzklauts sabiedrisko organizāciju viedoklis.

Orientēšanās uz vienprātību – ja skaidrs ir mērķis, var sasniegt *consensus* principu. Bet, ja neskaitāmi daudzām iesaistītām pusēm, katrai ir savi mērķi, saskaņot viedokļus ir apgrūtināši un kompromisi netiek meklēti.

Efektivitāte – efektivitāti nosaka patērētie resursi un laiks mērķu sasniegšanai. Šobrīd valsts nav definējusi efektivitātes kritērijus, tādejādi var netiekties uz pakalpojumu kvalitāti, bet izmantot to kā komercpakalpojumu.

Taisnīgums – sertifikācijā darbojas dažādas juridiskās formas personas, uz kurām nav vienādi attiecināmas visu tiesību aktu prasības. Būtu jātiecas uz vienotu valstisku politiku līdzīgu nozaru sertifikācijas jautājumos.

Atbildība – attīstītā un veselīgā sabiedrībā katrs spēj un ir gatavs uzņemties noteiktu atbildību. Ja atbildība nav deleģēta, radušos situāciju izmanto darbībām, kas decentralizē atbildības izpratni un to izklidē.

Atsaucība – sadarbība starp iesaistītām pusēm veidojas noteiktu mērķu sasniegšanai. Lielāka ieinteresētība un atsaucība būs profesionālai organizācijai, piemēram, ētikas normu ievērošana. Tai nav komersanta priekšnosacījums peļņas gūšanai. Atsaucība starp vairākām sertifikācijas institūcijām ir apgrūtināta jau šobrīd.

Caurskatāmība – šobrīd trūkst skaidrojumu un pamatojumu lēmumu pieņemšanā par sertifikācijas sistēmu. To varētu risināt iesaistot plašāku loku un ņemot vērā profesionālo organizāciju viedokli.

3. Iebilstam pret Projekta anotācijas 1. daļas 2. punktu jo tā jāpapildina ar sekojošiem teikumiem, lai anotācijā būtu uzrādīta profesionālo sabiedrisko organizāciju viedoklis un līdzdalība:

3.1. Latvijas Mērnieku biedrība jau 2013. gadā griezās Tieslietu ministrijā, Aizsardzības ministrijā, Ekonomikas ministrijā ar sertifikāciju saistītiem jautājumiem (2013. gada 23. aprīļa LMB vēstule Nr. 13/2013), norādot apzinātās problēmas un aicinot valsts institūcijas noteikt kritērijus sertifikācijas institūcijām. Tieslietu ministrijas un Aizsardzības ministrijas oficiālā atbilde ietvēra viedokli, ka nozarē notiek “pašregulācija”.

3.2. 2015. gadā Valsts zemes dienests sasauca darba grupu par mērnieku sertifikācijas sistēmas sakārtošanu un pilnveidošanu, kurā piedalījās visas nozares iesaistītās puses (profesionālās organizācijas, valsts institūcijas un ministrijas). Darba grupas gala ziņojums “*Priekšlikumi tiesiskā regulējuma pilnveidošanai personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtībā ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā*” tika iesniegts Tieslietu ministrijā 2015. gada 7. decembrī ar Valsts zemes dienesta pavadvēstuli Nr. 2-02/89.

Darba grupas gala ziņojumā iekļautais viedoklis rekomendē valstij organizēt vienu mērnieku sertifikācijas institūciju, ar kuru tiek slēgts deleģēšanas līgums, kā tas tiek realizēts citās nozarēs, piemēram, būvniecībā.

3.3. Latvijas Mērnieku biedrība un Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācija 2016. gada 12. maija vēstulē informē Tieslietu ministriju, ka iebilst pret trešo sertifikācijas institūciju. Sabiedriskās organizācijas pēc tikšanās ar SIA „Sertifikācijas centrs” 05.05.2016. secinājušas, ka uzņēmumam nav izpratnes par zemes kadastrālās uzmērīšanas procesu un nav ekspertu zemes kadastrālās uzmērīšanas un zemes ierīcības jomā. Tāpat SIA „Sertifikācijas centram” nav izpratnes par sertificēto personu uzraudzību un profesionālajam spēju kontroli. Vēstulē sabiedriskās organizācijas norādīja, ka aicina vēlreiz pārskatīt valsts politiku mērniecības un ģeodēzijas sertifikācijas sistēmā, neizsniegt deleģējumu komercstruktūrai – sertifikācijas institūcijai, bet virzīties uz sertifikācijas institūciju, ar ko ir noslēgts deleģējuma līgums par valstisku funkciju realizāciju. Papildus aicinām Tieslietu ministriju uzsākt viedokļu apmaiņu par sertifikācijas sistēmas sakārtošanu.

4. Iebilstam pret Projekta anotācijas 1. daļas 2. punktu jo tā jāpapildina atbilstoši tiesību akta projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtībai, norādot tā mērķi un būtību. Izklāsta

četrās lapās nav norādītas problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, kā arī nav norādes par tiesiskā regulējuma mērķi un būtību. Nepamatots un neatbilstošs ir izklāsts par citam resoram piederīgas institūcijas Latvijas Nacionālā akreditācijas biroja (LATAK) lēmuma pieņemšanas gaitu situācijā, kad šī institūcija uz lēmuma pamata ir izsniegusi akreditācijas apliecību.

Pamatojums: Anotācijā jānorāda tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība, tādejādi skaidri definējot tiesiskā regulējuma mērķi un būtību, kā arī valstisko skatījumu sertifikācijas sistēmai kopumā, to paplašinot vai centralizējot. Šobrīd anotācija ietver vienas komercstruktūras un fiziskas personas Aināra Sauliņa sniegto informāciju par plānoto un vēlamu darbību, taču nav ietverti pašvaldību un valsts institūciju viedokļu, t.sk. Valsts zemes dienesta, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras.

5. Projekta anotācijas 2. daļas 2. punktu grozīt un izteikt šādā redakcijā: „*Noteikumu projekts vājinās ģeodēzijas un mērniecības sertifikācijas sistēmu. Tautsaimniecība saskarsies ar vāju vai sliktu mērniecības pakalpojumu kvalitāti. Valsts un pašvaldību institūcijām palielināsies administratīvais slogs un ar to saistītie izdevumi, jo būs jāuzrauga trīs sertifikācijas institūcijas*”.

Pamatojums: Pastāvot vairāk kā vienai sertificēšanas institūcijai, zūd izpildīto darbu kontroles efektivitāte, kas tiek pārliekta uz darbu pieņēmējiem, t.i. Valsts zemes dienestu, pašvaldībām un iedzīvotājiem (pasūtītājiem). Pašvaldības un augstas detalizācijas topogrāfiskās informācijas uzturētāji informē, ka tiek patērēts nesamērīgi daudz laika darbu kontrolei, kļūdu norādīšanai, atkārtotām pārbaudēm, kas varētu tikt izslēgtas, ja būtu efektīvāka darbu uzraudzība. Ģeotelpiskās informācijas saskaņošana pašvaldībā notiek trīs un pat četras reizes.

6. Projekta anotācijas 2. daļas 4. punktu grozīt un izteikt šādā redakcijā: “*Noteikumu projekts ir pretrunā ar Likuma par reglamentētām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu 4. pantu, pieļaujot reglamentēto profesiju kvalifikācijas atzīšanu komercstruktūrās, nevis profesionālajās organizācijās.*”

Pamatojums: Saskaņā ar Likuma par reglamentētām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu 4. pantu, profesionālās organizācijas izsniedz profesionālo kvalifikāciju apliecinošus dokumentus, kā arī nodrošina šī panta apakšpunktos minētās prasības. Ļaujot profesionālās darbības sertifikātus izsniegt jebkuram interesentam (arī komerciestādēm), minētā likuma norma netiek ievērota. Atgādinām, ka šobrīd ģeodēzijas un mērniecības jomā notiek sertifikācija trīs reglamentēto profesiju darbību veidos – ģeodēziskiem darbiem, zemes ierīcības darbiem un zemes kadastrālās uzmērīšanas darbiem.

Latvijas Mērnieku biedrības valdes priekšsēdētāja Baiba Ziemele

Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācijas valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Rutkovskis

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU